

Valtiovarainministeriö
Julkisen hallinnon ICT-toiminto

MÄÄRÄAIKA: 20.1.2012 mennessä

Viite

Lausuntopyyntö VM047:17/2007 1814/00.01.00.01/2011 21.12.2011

Asia

ICT-varautumisen vaatimukset -ohje

ICT-varautumisen vaatimukset –ohjeluonnos soveltuu hyvin ylimmän johdon ja varautumistoiminnan suunnittelun lähtökohdaksi vastaavasti kuin siihen liittyvät esimerkein varustellut vaatimuskortit toteutuksesta vastaaville toimijoille. ICT-varautumisvaatimukset täyttävät toimintamallit- ja ympäristöt tarkentuvat toipumis- ja valmiussuunnittelussa. Yleisenä huomiona asetusten ja ohjeiden tulkinnoista, ennen ICT-varautumisen vaatimukset -ohjeen käyttöönottoa on syytä laatia menettelytapamallit varautumisvaatimusten yhdenmukaiseen soveltamiseen valtionhallinnossa.

Ohjeen johdannossa on mainittu varautumisvaatimuksissa huomioidun EU:n ja valtionhallinnon jatkuvuuden hallintaa ja tiedon turvaamista koskevat ohjeet ja määräykset. Näinkin laajojen viitekehysryhmien kyseessä ollessa on syytä varmistua katselmoimalla vaatimusten ja kriteereiden tason vastaavuuksista muiden tietoturvallisuuden ja riskienhallinnan ohjeiden kanssa. Yleisenä kommenttina on syytä todeta, että jo korotetun tason saavuttaminen varautumisjärjestelyissä tulee aiheuttamaan kustannuspaineita viirastojen kehyksiin.

Yksittäisiä näkökohtia ja kommentteja ohjeluonnokseen:

Kustannustekijöistä

- ”resurssien saatavuus ja riittävyys poikkeusoloissa on varmistettu”, tarve arvioidaan YTS-uhkamalleja vasten (korkea taso)
- 24/7 ydintoiminnoissa (korkea taso)
- kriittisiä toimintoja on kahdennettava
- harjoitustoiminta lisääntyy
- palveluntoimittajien SL- korotuspaineita
- järjestelmien tietoturvatestatukset on organisoitava
- kriittisten palveluiden käyttöoikeudet hallitaan ja valvotaan Suomesta (esim. tietoliikenneyhteydet); haasteita ulkoistukset jo toteuttaneille organisaatioille

Yleisiä havaintoja

- ohjeistus on sellaisenaan kattava ja asiantuntijalle ymmärrettävä kokonaisuus
- varsinainen ohjeteksti on melko yleisluontoista, mutta liitteaineisto tarkentaa kriteereitä
- tulee arvioida, onko katselmoitu vaatimusten ja kriteereiden tason vastaavuudet muiden tietoturvallisuuden ja riskienhallinnan ohjeiden kanssa
- ulkoasuun, luettavuuteen sekä kuvien ja kaavioiden laatuun on kiinnitettävä erityistä huomiota

- vaatimukset voisivat olla myös taulukkona, eikä pelkästään tekstikappaleisiin jaoteltuna

Käyttöönotto

- käytännössä on kokemuspohjaisesti osoitettavissa sen riittämättömyys, että Vahti julkaisee ohjeen ja valtiovarainministeriö vaatii toteuttamaan sen ilman yhteiskeordinaatiota ja resursointia
 1. toteutus edellyttää hallinnollisia toimenpiteitä hallinnonalojen organisaatioissa
 2. toimeenpanoon liittyen hankintojen kustannukset nousevat
 3. lisäresurssitarpeita ei voida toteuttaa kehysten puitteissa; kokonaisuuden rahoitus
- valtioneuvoston tietoturva-asiantuntijoiden on syytä ottaa varautumisasiakokonaisuus yhteiseen keskusteluun, jotta ohjeistusta sovelletaan yhdenmukaisesti.

Erityisiä huomioita ulkoasiainhallinnon osalta

- toimeenpano edellyttää muutoksia UH:n toiminnassa
- järjestelmien ja palveluiden omistajuuskysymys on nostettava tarkastelun keskiöön
- järjestelmien ja palveluiden luokittelu on tehtävä varautumisnäkökulmasta
- ohjaus- ja valvontatoimenpiteet on vietävä vuosi- ja päivittäisjohtamisen järjestelmiin ja sen kanssa on myös kyettävä toimimaan
- kustannukset nousevat
- jostakin toiminnoista ja palveluista on luovuttava
- on kahdennettava kriittisiä toimintoja erityisesti tietoverkkojen suhteen
- ICT-hankintamenettelyjä on vahvistettava ja varautumisen asettamat vaatimukset on otettava mukaan tarkasteluun muiden hankintoihin liittyvien vaatimusten kanssa
- kattava vaatimustenhallintamenetelmä helpottaisi tämänkin aihealueen käyttöönottoa ja seuranta.

Ari Uusikartano
tietohallintojohtaja

Kari Ikonen
tietoturvapäällikkö

Liitteet

-

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Hallintopalvelut

HAL-40 Ari Uusikartano

Asiasanat TETOTURVALLISUUS, TETOTEKNIKKKA

Hoitaa HAL-40

Hoitaa UE

Koordinoi

Tiedoksi AVS-PAL; HAL-01; HAL-70; KEO-10; NSA-00

Laatija jakanut VM